

That is Sello? -- Yes, that is so.

Now Sello signed on the days on which you reported at Evaton? -- Yes, that is so.

Then why on the other days did you not report at Evaton?
-- On the other days I had no transport.

That is why you went to Boipatong police station? -- Yes, that is so.

How could you join duty at Boipatong police station when you were stationed at Evaton? -- I do not understand the question now. (10

When you were stationed at Evaton, how could you report for duty at Boipatong police station? -- I did not think it proper for me not to go to work when there is another police station and yet the duties we perform are similar.

On 15th and 16th June you did not report at all, is that correct? -- Yes.

Why didn't you report at that time at the Boipatong police station? -- I did not go because of the attitude of the station commander whenever we went there and asked that we report there for duties. (20

MR SITHOLE: Mr Xaba, to take you back to EXHIBIT 25, that is photo-copies of your pocket-book. I notice that on several days from the 5th of June, 1992, it is your friend Sello, who was signing your pocket-book, is that not so? -- Yes, that is so.

Was Sello entitled to do so? -- Yes.

Is Sello a sergeant? -- He is not a sergeant.

He is of the same rank as you? -- Yes, that is so.

Is Sello not your senior? -- No, he is not my senior.

Is the pocket-book not supposed to be signed by your seniors?
-- It is supposed to be signed by my seniors. (30

So/....

So under what circumstances did Sello sign your pocket-book, was he doing you a favour? -- I will have to give a long explanation.

Ja, just make it brief, just get to the point. -LAUGHTER-. -- Our sergeants do not care about us and in my opinion the person who signs the book, this pocket-book, is not necessarily to be a sergeant, it is a person who must sign just to confirm that you have reported for duty.

That is according to you, and according to the standing rules of the SAP, Standing Orders, what is the position? -- (10 (Mr Sithole continues).

According to the Standing Orders of the SAP. -- There is provision that a constable can sign my pocket-book according to the Standing Orders of the SAP.

Are you sure of that? -- I am sure.

Now, the big question: (LAUGHTER) Now for the big question: Did you at any stage, sign Sello's book in turn, pocket-book? -- Yes, that is so.

Uh-uh. And did you sign on the same dates as he signed for you on his dates? -- No, I do not remember that. (20

Now, let us get this straight: Where was your pocket-book signed, at Boipatong or at Evaton, by Sello? -- It was in Evaton.

And where did you sign his? -- I think I must have signed it in Evaton.

And where does Sergeant Lesibo work? -- He works at Boipatong.

So at Boipatong it is only Sergeant Lesibo who signed your pocket-books? -- But I think there was a time when he was not available. (30

Ja,/....

Ja, at Evaton, which sergeant was supposed to sign your pocket-books, you and Sello, your pocket-books? -- It was Sergeant Ncira, spelled N-c-i-r-a and Sergeant..(intervenes).

Sergeant who? -- I have forgotten his name.

Ja. Why did they not sign your pocket-books, why did Ncira and the other one not sign your pocket-books? -- It is because of failure to parade in accordance with the rules of the police. You see, because they don't care for us. Whenever we were to go and start duties, they would just say: Let us go.

You must correct me if I am wrong: So if the two of you,(10 you and your friend Sello, had waited for transport the whole day in your uniforms at Boipatong and the transport did not turn up, it would be possible for Sello to sign your book, your pocket-book and you would sign his, as if you were on duty at Evaton? -- No, that would not happen. I have reasons why I say that would not happen.

What are those reasons? -- I would not sign a person's pocket-book without the person having indicated in writing how many rounds of ammunition he has taken, the serial number of the firearm and without having indicated the time. (20

Are you suggesting that a man of your rank, Sello, was issued with a service revolver and ammunition, is that what you say? -- Yes, he was, only when he was on duty.

And were you issued with a service revolver on duty? -- Yes.

Well, Mr Xaba, it is - no more questions.

MR ROSSOUW: I believe we have finished questioning this witness. Thank you, Mr Xaba, you are excused.

NO FURTHER QUESTIONS

MR DU TOIT: Thank you, Mr Chairman, the next witness will be Mr Marthinus Kruger. He is Afrikaans speaking and he prefers (30 to/....

to testify in Afrikaans and we would perhaps just ask the Interpreter for the benefit of Judge Bhagwati, just to interpret his evidence. Mnr Kruger asseblief?

MR PRETORIUS: Mr Chairman, may I just confirm the witness has his pocket-book, my attorney seems to think that it is an official exhibit but my recollection is that this is to replace the pocket-book and that it was done so that he could carry his pocket-book with him. I am not sure, I am just bringing it to your attention. I don't know, he has got his pocket-book.

MR ROSSOUW: Yes, we have seen the pocket-book and this is (10 fine.

MR PRETORIUS: EXHIBIT 25?

MR ROSSOUW: Yes, I think we will leave his pocket-book with him and this is good enough. EXHIBIT 25.

MNR DU TOIT: U vol naam is Marthinus Kruger, is dit reg?

MARTHINUS KRUGER, v.o.e.: (Deur tolk)

ONDERVRAGING DEUR MNR DU TOIT: Mnr Kruger, u het 'n verklaring oor die voorval aan ons verskaf, is dit korrek? -- Dis reg.

INTERPRETER: It is correct that I have submitted a statement.

MNR DU TOIT: Nou, u is werksaam by die Vereeniging - Misdaad- (20 voorkoming te Vereeniging, is dit korrek? -- Dis reg.

INTERPRETER: I am employed by the Vereeniging Crime Prevention.

MNR DU TOIT: Beklee u enige rang daar? -- Ek is senior luitenant daarso.

Senior luitenant? -- Dit is reg.

INTERPRETER: I am a senior lieutenant.

MR DU TOIT: Ek sien daar is melding in u verklaring na ander range wat gewoonlik by the - onder andere by die polisie tuis-hoort, 'n luitenant Crause en u praat van 'n kaptein Van der Berg is dit maar range wat u self toeken? -- Kaptein van der Berg (30 ons/....

ons sê maar altyd vir hom kaptein Van der Berg want hy is verbonde aan die reserviste eenheid in Vereeniging, hy is die hoof van hulle daarso.

INTERPRETER: We refer to Captain van der Berg as captain because he is attached to the reservists in -(in Vereeniging?) -- Ja.

Vereeniging. He is one of them there. (Is he the chief, is dit die hoof?)

MNR DU TOIT: Hy is in beheer van die eenheid is dit reg? -- Dis heeltemal reg. (10

INTERPRETER: He is in control of the people there, yes.

MNR DU TOIT: En luitenant Crause? -- Hy is net onderkant my, hy is net 'n luitenant.

Maar is hy ook in die polisie of is hy net, is dit maar u benaming wat u vir hom gee? -- Hy is maar net werksaam daar by ons, ja.

INTERPRETER: The Lieutenant Crause is just under me, he works with me. He is just a person who works with us.

MNR DU TOIT: U is nie 'n lid van die reservis polisie nie? -- Nee. (20

INTERPRETER: I am not a member of the reservist police.

MNR DU TOIT: Nou volgens u verklaring sê u dat op die 17de Junie 1992 "het ek om 16:00 aan diens gerapporteer te Rosherstraat 5 waar Vereeniging Misdaadvoorkoming se beheerkantoor geleë is". -- Heeltemal reg.

INTERPRETER: It is correct that according to the statement I reported for duty at 16:00 on the 17th of June of this year at Rosherville Street No. 5.

MNR DU TOIT: "Ek is Vereeniging Misdaadvoorkoming se patrollie offisier vir die Vaaldriehoek saam met my bemanningslid, luitenant/.... (30

luitenant Crause".

INTERPRETER: I am the Vereeniging Crime Prevention patrol officer in the Vaal Triangle, together with my crew, Lieutenant Crause.

MNR DU TOIT: U beskik, neem ek aan, oor 'n radio, as u patrollie doen? -- Dit is heeltemal reg.

INTERPRETER: I am in possession of a radio whenever I am on patrol.

MNR DU TOIT: En die radio is verbind met u beheerkamer? -- Dit is heeltemal reg. (10)

INTERPRETER: The radio is connected to our control branch.

MNR DU TOIT: Het u enige iets te doen met DAI Alarms? -- Ons het nie met hulle direk te doene nie, hulle alarms gaan direk by die polisiestasies af.

INTERPRETER: We do not have anything to do with the DAU Alarms but they - hulle gaan direk na die polisiestatie toe? -- Polisiestatie toe, ja.

Are they connected with the police station? -- Ja.

They are connected to the police station, directly to the police station. (20)

MNR DU TOIT: Te Vanderbijlpark? -- Dis reg.

INTERPRETER: The police station in Vanderbijlpark.

MNR DU TOIT: Nou volgens paragraaf 3 van u verklaring sê u:

"Deel van my en luitenant Crause se dienste as patrollie offisiere is om huise te besoek waar die huiseienaars op verlof is."

-- Dit is heeltemal reg.

INTERPRETER: It is correct that I have said here that part of my duties, that is me and Lieutenant Crause is that of visiting houses whereof the owners are on leave. (30)

MNR DU TOIT: "Ons besoek gewoonlik die huise tot 23:00".

-- Dis reg.

INTERPRETER: We normally visit these houses up to 23:00.

MNR DU TOIT: "Om ongeveer 22:45 het ons 'n radioberig ontvang dat daar 'n kode 3 probleem te Blue Amor was. Kode 3 beteken dat ons on-
verwyld die perseel moet besoek".

-- Heeltemal reg.

INTERPRETER: At about 22:45 we received a radio message, a code 3 message. Now the code 3 message is that we must visit (10 a premises without fail.

MNR DU TOIT: Dié radioberig het u nou ontvang van die radio-kantoor, is dit reg, né? -- Dis reg.

INTERPRETER: This radio message was received from the radio control office.

MNR DU TOIT: Nou dié petrolstasie Unipark Motors en Blue Amor is hulle - laat ek vir u eers sô vra: U het wagte by Blue Amor en by die Unipark petrolstasie? -- Dit is heeltemal reg.

INTERPRETER: U vraag was...?

MNR DU TOIT: U het wagte by Blue Amor en by die Unipark (20 petrolstasie.

INTERPRETER: We do have guards at the Blue Amor and also at the filling station.

MNR DU TOIT: Die berig wat u ontvang het, weet u of dit nou by Blue Amor was of by die Unipark motorhawe? -- Dit was van die die wag wat by Unie Motors gestaan het, hy het die radio gehad en hy het my met sy radio het hy ons radiokamer in verbinding gekom en hulle het vir my van die radiokamer af het hulle my gelaat weet ek moet dadelik uitgaan.

INTERPRETER: The guard at the Unipark Garage had a radio and(30 by/....

by means of his radio he contacted me and we therefore had to (toe moes u na die garage gegaan het?) -- Toe gaan ek - dis reg.

..had to go to the garage.

MNR DU TOIT: Nou goed, u sê voorts in paragraaf 4 van u verklaring:

"4. Dit was ongeveer 22:45 gewees toe ek die radio berig ontvang het, ek het op 22:45 op my horlosie gekyk toe ek die radioberig ontvang het".

(10)

-- Heeltemal reg.

INTERPRETER: I received this message, this radio message at 22:45 and I had looked on my watch when I received this message and it was 22:45.

MNR DU TOIT: "Ek het toe vir luitenant Crause gesê dat ons nog twee huise het om te besoek voor 23:00". -- Heeltemal reg.

INTERPRETER: I told Lieutenant Crause that we still had two more houses to visit before 23:00.

MNR DU TOIT: "Nadat ons om ongeveer 22:55 by Blue Amor aangekom het het ek die radiokamer gekontak en hulle gevra om kaptein⁽²⁰⁾ Van der Berg, my onmiddellike hoof te kontak en te vra wat staan my te doen." -- Dis reg.

INTERPRETER: After we had arrived at the Blue Amor at 22:55 I contacted the radio control to ask Captain Van der Berg what we were to do.

MNR DU TOIT: Watter voertuig het u gery? -- Ek het die wit voertuig gery met 'n "canopy" agterop.

INTERPRETER: I was driving a white vehicle that has a canopy on the back.

MNR DU TOIT: Watse tipe voertuig? -- Dit is 'n Toyota HiLux. (30

INTERPRETER/....

INTERPRETER: This was a Toyota HiLux.

MNR DU TOIT: En luitenant Crause was saam met u? -- Hy was saam met my.

INTERPRETER: I was in the company of lieutenant Crause.

MNR DU TOIT: Waarom het u by Blue Amor gestop en nie by die motorhawe nie? -- Want ek het geweet die enigste een wat 'n radio daar gehad het was Blue Amor - Unipark Motors, die een wat by Unipark Motors gestaan het.

INTERPRETER: I stopped at Blue Amor because I knew that the only person who was in possession of the radio was the man (10 who was standing at the Unipark Motors.

MNR DU TOIT: Maar dit is juis my vraag: Waarom is u nie reguit Unipark toe, waarom het u eers by Blue Amor gestop? -- Nee, ek was reguit na Unie Motors gery..

INTERPRETER: I actually went directly to the Unie Motors.

MNR DU TOIT: So u verklaring hier paragraaf 5 is dan nie korrek nie? Sien u dit? -- U sien, Blue Amor en Unie Motors is een kompleks wat saam is. Dit is nie twee verskillende dinge, dit is een kompleks wat saam is.

INTERPRETER: Blue Amor - with regard to whether or not (20 paragraph 5 of my statement is correct - Blue Amor is in one complex with this filling station, Uniepark. -- Motors.

MNR DU TOIT: Het u reguit Unipark Motors toe gery? -- Ek het reguit soontoe gegaan.

En u het daar gestop? -- En ek het daar gestop.

INTERPRETER: I went directly to this filling station and I stopped there.

MNR DU TOIT: Toe u nou daar stop, wat het toe gebeur? -- Die wag van my daarso, wat Lengana, het dadelik aan my uitgewys ek moet kyk oor die veld, toe was daar 'n hoeveelheid persone (30 daar /....

daar in die veld gewees.

INTERPRETER: On arrival at this filling station the guard who was on duty there, one Lengana immediately pointed out to me, pointed out in the veld, he directed my attention into the veld. There was a number of people there.

MNR DU TOIT: Dit is nou in die veld regoor die motorhawe wat lê tussen Frikkie Meyer Boulevard en Boipatong-woongebied? -- Dis reg, daar by.

INTERPRETER:- This is the veld between Boipatong residential area and..(en die wat, dit is tussen Boipatong en "die..?)" -- Daardie(10 (onvoltooid).

MNR DU TOIT: Frikkie Meyer.

INTERPRETER: And the Unipark Motors.

MR ROSSOUW: Is that what you put, Mr du Toit?

MR DU TOIT: Dis Frikkie Meyer Boulevard en Boipatong swart woongebied.

INTERPRETER: It is between the residential area Boipatong and the Frikkie Meyer Boulevard.

MNR DU TOIT: Wat het u gesien? -- Ek het net figure gesien beweeg daarso, daar was 'n hele klompie persone wat daar be- (20 weeg het wat ek daar gesien het.

INTERPRETER: I saw moving figures there, there was a - quite a lot of people that were moving there. This is what I saw.

MNR DU TOIT: In watter rigting het hulle beweeg? -- Dit is of hulle al in die rondte gedraai het daarso.

INTERPRETER: It was as though these people were just moving about, moving around there.

MNR DU TOIT: Hoeveel was hulle omtrent gewees, sou u sê? -- Wel dit was donker gewees, ek moet maar 'n skatting - tussen 150 na 200 toe.

(30

INTERPRETER/....

INTERPRETER: It was - the place where they were was dark, and I will have to estimate the number of people that were there. I would estimate about 150 to 200.

MNR DU TOIT: Kon u identifiseer of hulle enige voorwerpe by hulle gehad het? -- Nee, ek kon glad nie want dit was te ver gewees, ek kon nie.

INTERPRETER: They were too far for me to be able to see if they had any objects.

MNR DU TOIT: Nou u sekuriteitswag, mnr Lengana het dit aan u uitgewys, is dit korrek? -- Dis reg. (10)

INTERPRETER: These people had been shown to me by the security guard, Lengana.

MNR DU TOIT: Het u verder met hom gepraat? -- Nee, ek het niks verder met hom gepraat nie, ons het net gekyk daar na die veld toe.

INTERPRETER: I did not discuss anything further with him, we just watched and looked into the veld.

MNR DU TOIT: Is dit toe wat u vir kaptein van den Berg geskakel het, of het u dit voorheen gedoen? -- Ek het dit net voorheen, voor dit het ek kaptein Van der Berg geskakel. (20)

INTERPRETER: I had phoned Captain van der Berg just before that.

MNR DU TOIT: En wat het u vir hom gevra? -- Ek het vir hom gevra, wat moet ek maak, moet ek my wagte daarso verwyder of wat moet ek maak met hulle?

INTERPRETER: I wanted to know from him what I should do, whether I should have my guards removed from there.

MNR DU TOIT: En, wat was sy antwoord. -- Sy antwoord was gewees ja, ek moet hulle wegvat daarso.

INTERPRETER: He told me that I was to take them away from there/.... (30)

there.

MNR DU TOIT: Op daardie stadium toe u met hom gepraat het het u toe alreeds tot 'n mate die persone in die veld opgemerk? -- Ja, ek het persone in die veld opgemerk en als.

INTERPRETER: When I spoke to him, I had seen people in the veld, and all that.

MNR DU TOIT: Nou het u vir die sekuriteitswag gevra, maar waarom het hy die radioberig gemaak, wat was die rede dat hy die radio berig aan die beheerkamer gemaak het? -- Hulle het soos hulle afbeweeg het blykbaar het hulle - wou hulle hulle molesteer (10 het daar by die - wou hulle hulle ook aangeval het daarso by die garage ..(mechanical interruption).

(20

(30

Is/.....

Is dit wat die sekuriteitswag vir u vertel het? --
Dit is wat hulle gesê het, ja.

INTERPRETER: This is what they had said. The security guard had said.

MNR. DU TOIT: Enige iets anders wat hulle gesê het? --
Nee, hulle het niks verder gepraat nie.

INTERPRETER: They did not say anything else.

MNR. DU TOIT: U praat dat "hulle" dit vir u het gesê het.
Is dit net Lengana of het mnr. Kroon dit ook vir u ook
vertel? -- Mnr. Kroon was op daardie tydstip aan die (10)
agterkant van Blue Amore. Ons het toe nog glad nie met
hom in kontak gekom op daardie oomblik nie.

INTERPRETER: When this was told to me Mr Kroon had been
at the back of Blue Amore. I had no contact with him at
the time.

MNR. DU TOIT: Maar u het net een sekuriteitswag van u
firma by Unipark Motors gehad? -- Net een ja, ek het net
een wag daar gehad.

INTERPRETER: Yes, I had only one security guard at Uni-
park Motors. (20)

MNR. DU TOIT: Goed, u sien nou die mense wat daar rond-
beweeg. Het u nie gedink om vir die sekuriteitswag te vra
maar hoe het die mense hier gekom en wat gaan nou hier aan
nie? -- Nee, ek het niks gevra vir hom nie.

INTERPRETER: I did not ask the security guard why the
people had come there and what happened there.

MNR. DU TOIT: Nadat u nou dit gesien het, wat het u toe
gedoen? Het u nog 'n rukkie daar gebly of wat het u gedoen?
-- Ek het so 'n wyle daar vertoef, ja.

INTERPRETER: After having seen these people I still (30)
stayed/..

stayed on there for a while.

MNR. DU TOIT: En wat het u gedoen? Wat het u gedoen in dié wyle? -- Ek het maar net gekyk daar in die veld hoe beweeg hulle daar rond.

INTERPRETER: I just looked in the veld and saw how the people were moving about there.

MNR. DU TOIT: Het hulle nog steeds so in 'n sirkel rondbeveeg soos u gesê het? -- Ja, hulle het in 'n sirkel, en dan het hulle gedans en so aan. Jy kon gehoor het hoe dans hulle. (10)

INTERPRETER: The people were moving in a circle there and dancing, you could even hear how they were dancing.

MNR. DU TOIT: Kon u sê of hulle, kon u hulle identifiseer of dit wit of swart of wat was? -- Nee, jy kon nie, dit was te ver gewees.

INTERPRETER: One could not identify these people, they were too far.

MNR. DU TOIT: Wat het u, het u enige iets verder gesien daar in die veld? -- Ek het niks anders verder gesien nie.

En wat doen u toe? -- Daar het, blykbaar het hulle (20) toe begin uitbeweeg. Toe was daar geweeskote gewees.

INTERPRETER: I did not see anything else. As they were apparently starting dispersing there were gunshots.

MNR. DU TOIT: Behalwe vir u voertuig wat daar was, was daar enige ander voertuie wat later opgedaag het nadat u eers daar arriveer het? -- Daar was drie voertuie gewees.

INTERPRETER: There were three vehicles. -- Twee van die weermag en een sedanmotor van die polisie.

Two SADF vehicles and one sedan motor vehicle of the police. (30)

MNR. DU TOIT: /..

MNR. DU TOIT: Voor ons daarby kom laat ons net duidelikheid kry. Toe u daar gearriveer het was daar enige voertuie van hetsy die polisie of die weermag? -- Net die weermag s'n was daar twee van hulle.

INTERPRETER: When I arrived there, there were only two SADF vehicles.

MNR. DU TOIT: Watse tipe voertuie was dit? -- Dit was hierdie tipe van die weermag, die regop-tipe.

INTERPRETER: These vehicles were of the SADF vehicles.

MNR. DU TOIT: Ek toon aan u BEWYSSTUK 10. Kyk net daar (10) of u van die voertuie daar sien op die foto's? -- Foto F.

INTERPRETER: It was the vehicle in photo F.

MNR. DU TOIT: En waar was die twee voertuie gewees toe u daar aankom? -- Hulle het van die stopstraat af, daar is n stopstraat daarso, het hulle afbeweeg na die huise se kant toe.

INTERPRETER: The vehicles moved down from the stop street in the direction of the houses.

MNR. DU TOIT: Watter huise? -- Die swart mense se huise daarso, Boi..wat, Boipatong. (20)

INTERPRETER: The black people's houses. What is the name.. Boipatong.

MNR. DU TOIT: Is dit in die rigting van Cape Gate wat hulle beweeg het, daardie pad wat in die rigting van Cape Gate af beweeg? -- Cape Gate se hoofhek toe, ja.

INTERPRETER: They were moving in the road that leads to the main gate of Cape Gate.

MNR. DU TOIT: En die derde voertuig waarvan u praat, wanneer het hy opgedaag? -- Ek was seker n minuut na twee minute daarso toe het hy opgedaag. (30)

INTERPRETER: /..

INTERPRETER: I had been there for about a minute to two minutes when the third vehicle arrived.

MNR. DU TOIT: En watter voertuig was dit? -- Dit was 'n sedanmotor, 'n Jetta Fox.

INTERPRETER: A Jetta Fox.

MNR. DU TOIT: Watse kleur? -- 'n Witte.

INTERPRETER: White in colour.

MNR. DU TOIT: Wie het hom bestuur? -- Nee, ek weet nie wie was dit nie.

INTERPRETER: I do not know who the driver of this vehicle (10) was.

MNR. DU TOIT: Was dit polisiebeamptes? -- Dit was polisie-beamptes gewees, ja.

INTERPRETER: The people in this vehicle were police officers.

MNR. DU TOIT: Was hulle in uniform? -- Nee, hulle was privaat aangetrek.

INTERPRETER: They were in civilian clothes.

MNR. DU TOIT: Hoeveel was hulle? -- Twee.

INTERPRETER: There were two of them. (20)

MNR. DU TOIT: En waarvandaan het hulle gekom? In watter rigting? -- Ek het nie mooi gesien waarvan nie. Toe ek maar sien het hulle daar ingetrek. Ek weet nie van watter kant af het hulle ingekom nie.

INTERPRETER: I just saw them pulling up there, I did not see which direction they had come from.

MNR. DU TOIT: Het hulle met u gepraat? -- Hulle het niks met my gepraat nie.

INTERPRETER: They did not speak to me. -- Net toe daar geweervuur kom daar van onder af toe het net die een wat (30)

gedryf/..

gedryf het net vir my gesê ek moet dadelik die wagte oplaai en die perseel verlaat.

INTERPRETER: When the gunshot went off from down there one of them said I was take away my guards.

MNR. DU TOIT: Het hulle inderdaad uitgeklim of het hulle in die kar bly sit - ek praat nou van die twee polisiebeamptes? -- Hulle het weerskante, hulle het altwee uitgeklim en net op na die veld se kant toe gekyk.

INTERPRETER: The two police officials got out of the vehicle and also looked in the direction of the veld. (10)

MNR. DU TOIT: Is dit toe die skote begin klap het daarna? -- Dit is toe die skote begin klap het daar onder.

INTERPRETER: This was when the gunshot went off.

MNR. DU TOIT: En toe sê hulle vir u, u moet die wagte wegvat? -- Dit is heeltemal reg.

INTERPRETER: It is so that they then told me to take away the guards.

MNR. DU TOIT: Dié petroljoggie, het u hom daar gesien toe u daar gearriveer het aanvanklik? -- Hy was daar gewees.

Daar was so 'n kantoortjie in die middel, hy het binne in (20) daardie kantoortjie het hy die heelyd gesit.

INTERPRETER: The petrol attendant was here in all this time. He was sitting in a little office that was situated there somewhere in the middle.

MNR. DU TOIT: En toe u sekuriteitswag met u gepraat het, waar was hy toe gewees? -- Hy was buitekant gewees.

INTERPRETER: He was.. buitekant die kamertjie? -- Ja, buitekant, hy het patroleer daarso.

He had been outside this room when my security guard spoke to me. He had been patrolling on these premises. (30)

MNR. DU TOIT:

MNR. DU TOIT: Goed, toe die polisie vir u sê u moet die wagte wegneem, het u dit toe gedoen? -- Ek het dit dadelik gedoen, ek het dadelik omgery by die agterkant van Blue Amore in en ek het vir Kroon daar gaan optel met die hond, hy het die hond nog by hom gehad en ek het weer teruggekom vorentoe en ek het die ander een voor opgetel.

INTERPRETER: I immediately took my security guards away after I had been told by the police to take my guards away. I went to the back of Blue Amore where Kroon was, he was with the dog; I took him and then came back again at the (10) time where I picked up the other one.

MNR. DU TOIT: Dit is nou mnr. Lenganye? -- Dit is reg.

INTERPRETER: This is Mr Lenganye.

MNR. DU TOIT: Ja, en toe? -- Toe hy daar ingeklim het toe ry ek. Ek het so 'n endjie gery toe het die petroljoggie uitgehardloop gekom, toe sê hy vir my hy bly nie daar nie, hy wil saamry.

INTERPRETER: After he got onto the vehicle I drove off. I had just driven a little distance when the petrol attendant came out of the room and said he was not going to (20) stay behind.

MNR. DU TOIT: En wat het hy toe gedoen? -- Hy het ook agter ingeklim en hy het saamgery na..

Baldwin Steel? -- Baldwin Steel.

INTERPRETER: He also got into the vehicle and went with us to Baldwin Steel.

MNR. DU TOIT: Waarom is u terug na Baldwin Steel toe? -- Wel, dit was na die veilige kant toe om dié kant toe uit te beweeg.

INTERPRETER: We went to Baldwin's Steel which is a safe (30) area/..

area. That is why we moved to that direction.

MNR. DU TOIT: En het u toe daar aangekom? -- Ek het by Baldwin's Steel se hek het ek gaan stop en daarso het ons n rukkie vertoef.

INTERPRETER: I went and stopped at the gate of Baldwin's Steel and I was there for a little while.

MNR. DU TOIT: Waarom het u daar gestop? -- Dit is darem n hele endjie van daar af weg. Ons was bang hulle tref ons daar met die skietery; dit was darem n hele endjie verder weg van hulle. (10)

INTERPRETER: I stopped at Baldwin's Steel because it is quite a distance away from all this. What we feared was that we would also get hit in the shooting, so this place was quite a distance away.

MNR. DU TOIT: Goed, u het nou daar gestop en het u voertuig, het u in die rigting weer gekyk van die robot wat daar op die hoek is, of hoe het u gestop? -- Dit is heeltemal reg. Ek het hom omgedraai sodat ons kan sien wat ondertoe aangaan.

INTERPRETER: I turned the vehicle so that it faced in the direction of the robots and this was for us to be able to (20) see what was happening.

MNR. DU TOIT: En die petroljoggie en die twee sekuriteitswagte was nog agter in die voertuig? -- Dit is heeltemal reg.

INTERPRETER: The petrol attendant and the two security guards were then still in the vehicle behind.

MNR. DU TOIT: En kon u enige iets sien vanwaar u daar gestaan het in die kar? -- Toe ons daar gestaan het, al wat ek kon gesien het is die twee weermagvoertuie het toe by die stopstraat gaan stop en hulle het die karre gekeer wat daar deur wou gegaan het; die trokke wat daar deur wou (30)

gegaan/..

gegaan het en alles.

INTERPRETER: All I could then see was that at the stop street the SADF vehicles were stopping vehicles, they were stopping trucks that were intending to go in that direction. -- Want die persone was toe, op daardie tydstop was die persone besig om oor die pad te gaan na Yskor na die hostels toe; na Yskor se kant toe.

This was because at the time these people had been moving in the direction of the hostels at Iscor.

MNR. DU TOIT: Het u hulle oor die pad inderdaad sien be-(10) weeg? -- Ja, jy kon hulle duidelik gesien het, teen die ligte van die oorkant af kon jy duidelik gesien het hoe gaan hulle oor die pad.

INTERPRETER: One could at the time see very clearly as the people were moving and crossing the road.

MNR. DU TOIT: Kon u enige kleredrag van hulle identifiseer op daardie stadium? -- Nee, jy kon nie, niks geïdentifiseer het nie.

INTERPRETER: I could not identify the clothing they had on at the time. (20)

MNR. DU TOIT: Die persone wat u gesien het wat oorbeweeg het, was dit in 'n groot groep of in klein groepies of wat het u gesien? -- Jy kan maar sê dit was 'n groot groep wat oorgegaan het.

INTERPRETER: You could say it was a large group that was crossing at the time.

MNR. DU TOIT: Hoeveel min of meer? Kan u 'n skatting gee? -- Dit is moeilik om 'n skatting te gee daarso.

100, meer as 100? -- Ja, ek sal sê omtrent 100.

INTERPRETER: It is difficult to estimate the number of (30)

this /..

this group but I would say it was about 100.

MNR. DU TOIT: Toe u weg is van die petrolstasie af om te ry in die rigting van Baldwin Steel wat het toe van die wit Jetta geword, die twee polisiemanne wat daar was? -- Die wit Jetta het ook omgedraai en gery maar toe ek nou omdraai dat ek ry het ek nie gesien in watter rigting het hy gegaan nie.

INTERPRETER: When I moved away from there the white Jetta also turned and drove off and I did not see in which direction it went.

MNR. DU TOIT: Ken u enige een van die voertuie wat daar (10) in die voertuig was, van die polisiebeamptes? Ken u dalk hulle name? -- Nee, ek ken niemand nie.

INTERPRETER: I do not know any of these police officials who were there.

MNR. DU TOIT: Hoe lank het u nou daar in die voertuig gesit toe u sien die mense beweeg oor die pad in die ligte? . Hoe lank het u daar bly staan, of bly sit in die voertuig altans nie? -- Dit was nie lank gewees nie, ek sou sê omtrent twee minute want toe kry ek weer 'n berig dat daar is 'n alarm wat afgegaan het en Generaal Hertzogweg. (20)

INTERPRETER: It had been about two minutes after I had stopped there when I saw this group of people crossing the street but then I received a message again that an alarm had gone off in General Hertzog Road.

MNR. DU TOIT: En wat het u toe gedoen? -- Ek het vir die wagte beveel hulle moet uitklim en daar wag totdat dit veilig is daar onder en dan moet hulle teruggaan.

INTERPRETER: I then requested the guards to get off the vehicle and went there. I told them to wait there until it was safe and then go back. (30)

MNR. DU TOIT: /..

MNR. DU TOIT: Het al drie toe uitgeklim? -- Al drie het uitgeklim en ek het vertrek na die alarm toe wat moes gedoen word.

INTERPRETER: All three then got out of the vehicle and I went off to go and attend to the alarm that had gone off.

(Noise in background)

MNR. DU TOIT: Dit was darem seker nie daardie alarm nie? -- Nee. (Laughter)

In watter rigting het u toe gery? -- Ek het in die rigting van die wawielbrug gery, terug na Vereeniging toe. (10)

INTERPRETER: In die rigting van die.. -- Wawielbrug.

Wawielbrug? -- Ja.

I went in the direction of the oxwagon wheel. -- Bridge, terug Vereeniging toe.

Back to Vereeniging.

MNR. DU TOIT: Nou terwyl u daar gestaan het by Baldwin Steel en voordat u teruggery het, het u enige ander polisievoertuie gesien wat in daardie rigting heen beweeg? -- Daar was geen polisievoertuie daar in die nabyheid gewees nie. Die enigste een wat ek gesien het is toe ek omdraai dat (20) ek wou gaan vir die alarm toe het die eerste een oor die wawielbrug gekom.

INTERPRETER: There were no police vehicles in the vicinity. The first one that I saw was as I was turning around to move in the direction of the oxwagon wheel bridge, one was coming down that bridge.

MNR. DU TOIT: Watse tipe voertuig was dit? -- Dit was 'n manella.

'n Watse ding? -- Manella, dié vierkantige..

Nyala. My uitspraak is ook nie goed nie. -- Nyala. (30)

INTERPRETER: /..

INTERPRETER: It was the Nyala kind of vehicle.

MNR. DU TOIT: Kyk u net kyk of BEWYSSTUK 10 of u so n voertuig sien? -- Ek dink dit is hierdie een, die onderste een.

INTERPRETER: It is the vehicle on photo H.

MNR. DU TOIT: Hy het in die rigting gekom en hy sou nou Baldwin Steel verbygegaan het in die rigting van die motorhawe? -- Ja, in die rigting van daardie stopstraat daarso.

INTERPRETER: This vehicle was moving in the direction of the stop street. (10)

MR ROSSOUW: Hoe laat sou dit min of meer gewees het toe u hierdie Nyala gesien het? -- Dit moes net na 23:00, ek sou sê so 5 minute na 23:00 gewees het.

INTERPRETER: When I saw this Nyala vehicle it must have been about five minutes after 23:00. H5

MNR. DU TOIT: Het u toe later weer teruggekom na die area toe nadat u aan die alarm aandag gegee het? -- Ek het na ek aan die alarm aandag gegee het, het ek nie weer teruggegaan nie maar ons was die heelyd in radioverbinding gewees om te hoor of dit alles goed is daar. (20)

INTERPRETER: I did not go back there again after attending to the alarm but we have been in contact throughout, radio contact.

MNR. DU TOIT: En is hulle later weer opgetel, die twee wagte? -- Nee kyk Baldwin's Steel is nie so ver van daardie garage af nie en ek het hulle sommer bevel gegee hulle moet af loop soontoe. Toe het hulle afgeloop.

INTERPRETER: Baldwin's Steel is not so far from that garage and I had instructed my guards just to walk back.

MNR. DU TOIT: Wanneer het u, van watter stadium praat u (30)
nou/..

nou dat u daardie opdrag gegee het? -- Wel, ek sou sê dit was omtrent 02:00 daardie nag gewees.

INTERPRETER: I would say I gave this instruction at about 02:00 that night.

MNR. DU TOIT: En het hulle toe nog al die tyd by Baldwin gewag? -- Hulle het nog al die tyd daar gestaan.

INTERPRETER: They had still been standing there.

MNR. DU TOIT: Nou ek wil vir u net 'n ander vraag vra.

Toe u aanvanklik by Unipark Motors aangekom het, u het nou vir ons vertel u het die voertuie gesien, u het die mense (10) in die veld gesien. Het u enige voertuie in die veld gesien daar in die omgewing van waar die mense gesing het soos u gesê het? -- Ek het geen voertuie daar gesien nie.

INTERPRETER: I saw no vehicles in the vicinity of where these people were moving about.

MNR. DU TOIT: Behalwe vir die twee Buffels en die polisievoertuig en die Nyala wat u later gesien het, u enige ander militêre- of polisievoertuie gesien? -- Niks, geen.

INTERPRETER: I saw no other military or police vehicle other than the two military vehicles and the Nyala that (20) I referred to earlier.

MNR. DU TOIT: Ken u mnr. Van Zyl wat die eienaar is van die motorhawe? -- Nee, ek ken hom nie.

INTERPRETER: I do not know Mr Van Zyl, the owner of the garage.

MNR. DU TOIT: Het u met enige ander blankes gepraat daar by die motorhawe toe u daar aangekom het? -- Ek het met niemand gepraat nie.

INTERPRETER: I spoke to nobody at the garage after my arrival there. (30)

MNR. DU TOIT: /..

MNR. DU TOIT: In paragraaf 8 van u verklaring sê u daar was ook fluitjies geblaas. Kan u net bietjie uitbrei daarop toe u die groep in die veld gesien het? -- Ja, dit het vir my gelyk so in die donker of hulle dans en so aan en terwyl hulle dans het die fluitjies die heeltyd geblaas.

INTERPRETER: It appeared to me as though these people were dancing there and as they continued dancing there was also whistles being blown.

MNR. DU TOIT: Het u enige ambulanse sien inbeweeg na die woonbuurt toe? -- Niks nie, ek het glad niks gesien nie. (10)

INTERPRETER: I did not see ambulances at all.

MR ROSSOUW: Hoe lank het u daar in die omgewing gebly? Tot net na 23:00 of het u langer..? -- Ja, dit was net na 23:00 toe ek die alarm gekry het om te gaan doen.

INTERPRETER: I would say until just after 23:00 when I received a report to go and attend to the alarm.

Wanneer het u toe weer teruggekeer na daardie plek toe? -- Ek het nie weer teruggekeer nie, ek het maar net in verbinding gebly met my wagte wat ek daar gelos het.

INTERPRETER: I did not go back to this place but I was (20) in constant contact with my guard who was there.

MNR. DU TOIT: Daar waar u by die motorhawe gesien het kon u ook kyk in die rigting van Cape Gate, is dit korrek? -- Dit is reg.

Het u enige ander voertuie daar gesien behalwe die twee Buffels wat u aanvanklik eerste van melding gemaak het? -- Ek het niks daar gesien nie, daar was niks nie.

INTERPRETER: I did look in the direction of Cape Gate from the garage where I had stopped. Other than these two vehicles that I have described as having moved in that (30) direction/ ..

direction, I saw no other vehicles.

MR ROSSOUW: Het u mense gesien daar by Cape Gate se hek?
-- Hulle het daarso, dit was so half in daardie hoek gewees
waar hulle saamgedrom het, die hoeveelheid mense.

INTERPRETER: There had been a group of people who gathered
together in sort of a corner in that vicinity.

MR ROSSOUW: Nee, maar Cape Gate lê mos nou aan die ander-
kant van die pad van die veld af, nie waar nie? -- Ek kyk
nou van die garage af in die rigting van Cape Gate.

MNR. DU TOIT: In die rigting van Cape Gate. Van die ga-(10)
rage af in die rigting van Cape Gate af onder toe.

MNR. ROSSOUW: Ja, dan kyk jy langs Noblelaan op? -- Dit
is reg.

INTERPRETER: It is correct that when looking at Cape Gate
I would be looking down Noble Boulevard.

MR ROSSOUW: Nou vra ek vir u of daar by Cape Gate, by die
hek van Cape Gate of daar mense was. -- Nee, daar was nie,
dit was meer (gelyk)

Dit is dan soos u gekyk het na Cape Gate toe sal dit
dan aan die linkerkant wees? -- Na die regterkant toe as (20)
jy af kyk.

As u voor Unipark Motors staan, dit is waar ek verstaan
u staan en kyk. -- Dit is reg.

En u kyk na Cape Gate, is Cape Gate (tussenbeide) --
En ek kyk na Cape Gate, Cape Gate is dan aan die linkerkant
van jou.

INTERPRETER: When looking down Noble Boulevard from the
garage, Cape Gate would be on my left.

MNR. ROSSOUW: En die veld? -- En die veld is aan jou reg-
terkant.

(30)

Oorkant die pad? -- Oorkant die pad.

INTERPRETER: The veld would be on my right across this road.

MNR. ROSSOUW: Nou by die hek van Cape Gate het u toe iemand daar gesien? -- Nee, ek het daar niemand gesien nie.

INTERPRETER: I saw nobody at the gate of Cape Gate.

MNR. ROSSOUW: Sou u mense kon gesien het as hulle daar was? -- Wel, daardie hek is 'n bietjie ver. Ek glo nie, ek twyfel daaraan. Jy sal dit nie..

Die mense kon seker ook binne die perseel gewees het (10) dan sou u hulle ook nie gesien het nie? -- In die perseel gewees het, ja.

INTERPRETER: I do not think I would have been able to see people at the gate if there had been people there. There might have been people on the premises there.

MNR. SITHOLE: As ek net duidelikheid kan kry, mnr. Kruger. Die twee polisiemanne wat met die wit sedan daar by Unipark Motors gekom het, het u met hulle gepraat? -- Ek het nie met hulle gepraat nie, hulle het maar net daarso gestop en toe die geweervuur daar begin toe sê hulle vir my ek moet (20) padgee.

INTERPRETER: I did not speak to the policemen, the two policemen who came in the white sedan. They came and stopped there but when there was firing, shots going off, they told me to - om die mense weg te vat? -- Ja, om die perseel te verlaat daar.

To leave the premises.

MNR. SITHOLE: En van watter kant af het die vuur gekom? -- Dit het uit Boipalong uit gekom, Boipalong se kant af.

INTERPRETER: The firing was from the direction of (30)
Boipatong/..

Boipatong.

MNR. SITHOLE: En teen daardie tyd waar was die groepie mense wat fluitjies geblaas het en gedans het? -- Hulle was daar reg voor - kyk, van die pad af dié kant is 'n bloekomboom. Hulle was tussen - net in die middel van daardie kol.

INTERPRETER: The people had been just near the trees down there. From the road, just on the other side of the road are the trees.

MNR. DU TOIT: As u kyk na BEWYSSTUK 3, foto 3.

MNR. ROSSOUW: Wat is die bewysstuknommer? (10)

MNR. DU TOIT: BEWYSSTUK 3.

MNR. ROSSOUW: 3, foto 2?

MNR. DU TOIT: Foto no.3. Miskien kan u eers kyk na foto 2. Sien u dit? -- Kan u sien daar staan 'n boom? Dit was tussen (praat en beduie, nie in mikrofoon)

INTERPRETER: I have given an indication as to where this group of people were.

MNR. DU TOIT: On which photo?

INTERPRETER: On photo no.2. What is the exhibit number?

MNR. DU TOIT: EXHIBIT 3. (20)

INTERPRETER: EXHIBIT 3, yes. What should he mark, X?

MNR. DU TOIT: Maak dit Y.

INTERPRETER: Y1

MR ROSSOUW: While this is being taken around we can take the adjournment.

THE COMMISSION ADJOURNS THE COMMISSION RESUMES

MARTHINUS KRUGER, n.o.e.

MR ROSSOUW: ..that Judge Bhagwati has left, he has come at the end of his stay here at Vereeniging for the purposes of this session but Mr Sithole and I of course form a (30)

quorum/..

Collection Number: AK2672

Goldstone Commission BOIPATONG ENQUIRY Records 1990-1999

PUBLISHER:

Publisher: - Historical Papers, University of the Witwatersrand

Location: - Johannesburg

©2012

LEGAL NOTICES:

Copyright Notice: All materials on the Historical Papers website are protected by South African copyright law and may not be reproduced, distributed, transmitted, displayed, or otherwise published in any format, without the prior written permission of the copyright owner.

Disclaimer and Terms of Use: Provided that you maintain all copyright and other notices contained therein, you may download material (one machine readable copy and one print copy per page) for your personal and/or educational non-commercial use only.

People using these records relating to the archives of Historical Papers, The Library, University of the Witwatersrand, Johannesburg, are reminded that such records sometimes contain material which is uncorroborated, inaccurate, distorted or untrue. While these digital records are true facsimiles of the collection records and the information contained herein is obtained from sources believed to be accurate and reliable, Historical Papers, University of the Witwatersrand has not independently verified their content. Consequently, the University is not responsible for any errors or omissions and excludes any and all liability for any errors in or omissions from the information on the website or any related information on third party websites accessible from this website.

This document is part of a private collection deposited with Historical Papers at The University of the Witwatersrand.